

21994A1223(01)

1994 12 23

EUROPOS BENDRIJŲ OFICIALUSIS LEIDINYS

L 336/3

## PASAULIO PREKYBOS ORGANIZACIJOS STEIGIMO SUTARTIS

Sutarties šalyms,

*pripažindamos*, kad jų prekybos ir ekonomikos ryšiai turėtų būti plėtojami siekiant kelti pragyvenimo lygį, užtikrinti visišką užimtumą ir nuolatinį realių pajamų bei mokiosios paklausos didėjimą, taip pat plėtoti prekių ir paslaugų gamybą bei plėsti jų prekybą, optimaliai naudojant pasaulio išteklius siekiant išsaugoti ir išlaikyti aplinką, laikytis tolygaus plėtojimo principo ir aktyviau taikyti tam skirtas priemones taip, kad jos atitiktų skirtingo ekonominio lygio šalių atitinkamus poreikius ir interesus,

toliau *pripažindamos*, kad reikalingos konstruktyvios pastangos, siekiant užtikrinti, kad besivystančios šalys, ypač mažiausiai išsivysčiusios atsižvelgiant į jų ekonominės plėtros poreikius, galėtų atitinkamai dalyvauti tarptautinėje prekyboje,

*siekdamos* prisidėti prie šių tikslų įgyvendinimo sudaro abipusiai naudingas sutartis dėl didelio tarifų ir kitų prekybos barjerų sumažinimo bei diskriminacinio tarptautinių prekybinių santykių režimo panaikinimo,

dėl to *nusprendė* plėtoti integruotą, gyvybingesnę ir patikimesnę daugiašalę prekybos sistemą, apimančią Bendrąjį susitarimą dėl muitų tarifų ir prekybos, ankstesniųjų liberalizavimo pastangų rezultatus bei visus daugiašalių derybų dėl prekybos Urugvajaus raundo rezultatus.

*Pasiryžusios* laikytis pagrindinių principų ir siekti tikslų, kuriais grindžiama tokia daugiašalės prekybos sistema, Sutarties šalyms

susitaria:

### I straipsnis

#### Organizacijos įsteigimas

Šiuo dokumentu įsteigiama Pasaulio prekybos organizacija (toliau vadinama „PPO“).

### II straipsnis

#### PPO taikymo sritis

1. PPO nustato bendrą institucinę sistemą, reguliuojančią jos valstybių narių prekybos santykius tose srityse, kurios yra nurodytos sutartyse ir su jomis susijusiuose dokumentuose, įtrauktuose į šios Sutarties priedus.

2. Sutartys ir su jomis susiję dokumentai, įtraukti į 1, 2 ir 3 priedus (toliau vadinami „daugiašalėmis prekybos sutartimis“) yra šios Sutarties sudėtinė dalis, privaloma visoms valstybėms narėms.

3. Sutartys ir su jomis susiję dokumentai, įtraukti 4 priede (toliau vadinami „keliašalėmis prekybos sutartimis“) taip pat yra šios

Sutarties dalis, skirta toms valstybėms narėms, kurios yra juos priėmusios, ir yra toms valstybėms narėms privalomi. Keliašalės prekybos sutartys nesukuria pareigų ir teisių toms valstybėms narėms, kurios nėra prie jų prisijungusios.

4. Bendrasis susitarimas dėl muitų tarifų ir prekybos, pateiktas IA priede (toliau vadinamas „GATT 1994“), teisiškai skiriasi nuo 1947 metų spalio mėn. 30 dienos Bendrojo susitarimo dėl muitų tarifų ir prekybos, pridedamo prie Baigiamojo dokumento ir priimto Jungtinių Tautų Prekybos ir įdarbinimo konferencijos parengiamojo komiteto antrosios sesijos baigiamojoje dalyje, su vėliau priimtais pataisymais, papildymais ar pakeitimais (toliau vadinamo „GATT 1947“).

### III straipsnis

#### PPO funkcijos

1. PPO vykdo šios Sutarties ir daugiašalių prekybos sutarčių įgyvendinimą, administravimą ir veikimą bei skatina siekti minėtų

tikslų, taip pat sukuria keliašalių prekybos sutarčių įgyvendinimo, administravimo ir veikimo sistemą.

2. PPO sudaro sąlygas deryboms tarp jos valstybių narių dėl jų daugiašalių prekybinių santykių tais klausimais, kurie aptariami šios Sutarties prieduose esančiose sutartyse. PPO taip pat gali sukurti forumą tolesnėms deryboms tarp jos valstybių narių dėl jų daugiašalių prekybinių santykių bei tokių derybų rezultatų įgyvendinimo sistemą, jeigu taip nusprendžia Ministrų konferencija.

3. PPO administruoja Susitarimą dėl taisyklių ir tvarkos, reglamentuojančių ginčų sprendimą (toliau vadinamas „Susitarimu dėl ginčų sprendimo“ (DSU)), kuris yra šios Sutarties 2 priede.

4. PPO administruoja Prekybos politikos peržiūros mechanizmą (toliau -- TPRM), kuris yra šios Sutarties 3 priede.

5. Siekdama didesnio nuoseklumo formuojant viską apimančią ekonomikos politiką, PPO atitinkamai bendradarbiauja su Tarptautiniu valiutos fondu ir su Tarptautiniu rekonstrukcijos ir plėtros banku bei su jiems priklausančiomis agentūromis.

#### IV straipsnis

#### PPO struktūra

1. Į PPO struktūrą turi įeiti iš visų valstybių narių atstovų sudaryta Ministrų konferencija, kuri renkasi mažiausiai kartą per dvejus metus. Ministrų konferencija vykdo PPO funkcijas ir atlieka tam reikalingus veiksmus. Ministrų konferencija turi įgaliojimus, jeigu to prašo valstybė narė, priimti sprendimus visais klausimais, kuriuos numato bet kuri iš daugiašalių prekybos sutarčių, laikydamosi atitinkamų reikalavimų dėl sprendimų priėmimo, nustatytų šioje Sutartyje ir atitinkamose daugiašalėse prekybos sutartyse.

2. Į PPO struktūrą turi įeiti iš visų valstybių narių atstovų sudaryta Generalinė taryba, kuri renkasi esant reikalui. Kai nevyksta Ministrų konferencijos susirinkimai, jos funkcijas vykdo Generalinė taryba. Generalinė taryba taip pat vykdo šioje Sutartyje jai nustatytas funkcijas. Generalinė taryba nustato savo reglamentą ir tvirtina pagal šio straipsnio 7 dalį numatytą komitetų reglamentą.

3. Esant reikalui Generalinė taryba renkasi vykdyti Komiteto dėl ginčų sprendimų funkcijas, laikydamosi Susitarimo dėl ginčų

sprendimo nuostatų. Komitetas dėl ginčų sprendimo gali turėti savo pirmininką ir nustatyti tokį reglamentą, kokį mano esant reikalingą toms funkcijoms vykdyti.

4. Esant reikalui Generalinė taryba renkasi vykdyti Prekybos politikos peržiūros komiteto funkcijas, kaip nustatyta pagal Prekybos politikos peržiūros mechanizmą. Prekybos politikos peržiūros komitetas gali turėti savo pirmininką ir nustatyti tokį reglamentą, kokį mano esant reikalingą toms funkcijoms vykdyti.

5. Į PPO struktūrą turi įeiti Prekių prekybos taryba, Paslaugų prekybos taryba ir Taryba dėl intelektinės nuosavybės teisių aspektų, susijusių su prekyba (toliau vadinama „TRIPs taryba“), kurios veikia vadovaujamos Generalinės tarybos. Prekių prekybos taryba prižiūri 1A priede nurodytų daugiašalių prekybos sutarčių veikimą. Paslaugų prekybos taryba prižiūri Bendrojo susitarimo dėl paslaugų prekybos (toliau vadinamo „GATS“) veikimą. TRIPs taryba prižiūri Sutarties dėl intelektinės nuosavybės teisių aspektų, susijusių su prekyba (toliau vadinamą TRIPs sutartimi) veikimą. Šios tarybos vykdo funkcijas, kurios joms yra nustatytos pagal atitinkamas sutartis ir nustatytas Generalinės tarybos. Tarybos nustato savo reglamentus, o juos tvirtina Generalinė taryba. Šiose tarybose gali dalyvauti visų valstybių narių atstovai. Šios tarybos renkasi reikalui esant, kad vykdytų savo funkcijas.

6. Prekių prekybos taryba, Paslaugų prekybos taryba ir TRIPs taryba, jei reikalinga, įsteigia sau pavaldžias struktūras. Tos pavaldžios struktūros nustato savo reglamentus, o juos tvirtina atitinkamos tarybos.

7. Ministrų konferencija įsteigia Prekybos ir plėtros komitetą, Mokėjimo balanso apribojimų komitetą, Biudžeto, finansų ir administravimo komitetą, kurie vykdo pagal šią Sutartį ir pagal daugiašales prekybos sutartis jiems priskirtas funkcijas, bei visas papildomas funkcijas Generalinės tarybos jiems priskirtas, ir gali steigti tokius papildomus komitetus, kokius mano esant reikalinga, vykdančius tokias funkcijas, kokias mano esant reikalingas. Prekybos ir plėtros komitetas turi periodiškai peržiūrėti daugiašalėse prekybos sutartyse esančias specialiąsias nuostatas dėl mažiausiai išsivysčiusių valstybių narių ir Generalinei tarybai turi pranešti, kokių reikia imtis veiksmų. Šių komitetų nariais gali būti visų valstybių narių atstovai.

8. Struktūros, numatytos pagal keliašales prekybos sutartis, vykdo funkcijas, kurios jiems priskiriamos pagal tas sutartis, ir veikia PPO institucinės sistemos rėmuose. Šios struktūros reguliariai informuoja Generalinę tarybą apie savo veiklą.

## V straipsnis

**Ryšiai su kitomis organizacijomis**

1. Generalinė taryba sudaro atitinkamas sutartis dėl reikšmingo bendradarbiavimo su kitomis tarpyvyriausybėmis organizacijomis, kurių funkcijos susijusios su PPO funkcijomis.

2. Generalinė taryba gali sudaryti atitinkamas sutartis dėl konsultacijų ir bendradarbiavimo su nevyriausybėmis organizacijomis tais klausimais, kurie susiję su PPO vykdomomis funkcijomis.

## VI straipsnis

**Sekretoriatas**

1. Į PPO struktūrą įeina PPO Sekretoriatas (toliau tekste vadinamas „Sekretoriatu“), kuriam vadovauja generalinis direktorius.

2. Ministrų konferencija skiria generalinį direktorių ir priima reglamentą, kuriame apibrėžiamos generalinio direktoriaus teisės, pareigos, darbo sąlygos ir kadencijos trukmė.

3. Generalinis direktorius skiria Sekretoriato personalo darbuotojus ir pagal Ministrų konferencijos nustatytą tvarką nustato jų pareigas bei darbo sąlygas.

4. Generalinio direktoriaus ir Sekretoriato personalo pareigos turi būti išimtinai tarptautinio pobūdžio. Atlikdami savo pareigas, generalinis direktorius ir Sekretoriato personalas nesilaiko ir nepriima jokios Vyriausybės ir jokios kitos valdžios, nepriklausančios PPO nurodymų. Jie susilaiko nuo bet kokių veiksmų, kurie galėtų kenkti jų, kaip tarptautinių pareigūnų, padėčiai. PPO valstybės narės pripažįsta tarptautinį generalinio direktoriaus ir Sekretoriato personalo atsakomybės pobūdį ir nesistengia daryti įtakos jiems vykdam savo pareigas.

## VII straipsnis

**Biudžetas ir įnašai**

1. Generalinis direktorius Biudžeto, finansų ir administravimo komitetui pateikia PPO metinį biudžeto planą ir finansinę ataskaitą. Biudžeto, finansų ir administravimo komitetas apsvarsto generalinio direktoriaus pateiktą metinį biudžeto planą ir finansinę ataskaitą ir Generalinei tarybai pateikia rekomendacines išvadas. Metinį biudžeto planą tvirtina Generalinė taryba.

2. Biudžeto, finansų ir administravimo komitetas siūlo Generalinei tarybai finansų reglamentą, kuriame numatoma:

a) įnašų apimtis, paskirstant PPO valstybių narių išlaidas;

b) priemonės, kurių reikia imtis valstybių narių atžvilgiu dėl išsiskolinimų.

Pagal galimybes finansų reglamentą turi būti grindžiamas GATT 1947 reglamentu ir praktika.

3. Generalinė taryba tvirtina finansų reglamentą ir metinį biudžeto planą dviejų trečdalių balsų dauguma, jei tą daugumą sudaro daugiau kaip pusė PPO valstybių narių.

4. Kiekviena valstybė narė nedelsdama įmoka savo PPO išlaidų dalį, laikydamosi Generalinės tarybos priimto finansų reglamento.

## VIII straipsnis

**PPO statusas**

1. PPO yra juridinis asmuo, ir kiekviena valstybė narė jam suteikia tokias teises ir pareigas, kokios gali būti reikalingos jos funkcijoms vykdyti.

2. Kiekviena valstybė narė suteikia PPO tokias privilegijas ir imunitetus, kokie yra reikalingi jos funkcijoms vykdyti.

3. PPO pareigūnams ir valstybių narių atstovams valstybės narės suteikia tokias privilegijas ir imunitetus, kokie yra reikalingi jiems vykdam nepriklausomas funkcijas, susijusias su PPO.

4. Privilegijos ir imunitetai, kuriuos valstybės narės suteikia PPO, jos pareigūnams ir valstybių narių atstovams, turi būti panašūs į privilegijas ir imunitetus, kurie yra numatyti Konvencijoje dėl specializuotų agentūrų privilegijų ir imunitetų, kurią 1947 metų lapkričio mėn. 21 dieną patvirtino Jungtinių Tautų Generalinė Asamblėja.

5. PPO gali sudaryti būstinės sutartį.

## IX straipsnis

**Sprendimų priėmimas**

1. PPO ir toliau laikosi pagal GATT 1947 <sup>(1)</sup> numatyto principo sprendimą priimti konsensuso būdu. Jeigu sprendimo negalima priimti konsensuso būdu, išskyrus tuos atvejus, kai numatyta

(1) Aptariamoji struktūra — tai konsensuso būdu imanti sprendimą svarstyti pateiktą klausimą, jeigu jokia valstybė narė, dalyvaujanti susirinkime, formaliai neprieštarauja siūlomam sprendimui.

kitaip, dėl svarstomo klausimo balsuojama. Ministrų konferencijos ir Generalinės tarybos posėdžiuose kiekviena PPO valstybė narė turi vieną balsą. Jeigu Europos Bendrijos naudojasi savo balso teise, joms priklauso toks balsų skaičius, kiek jose yra narių <sup>(1)</sup>, esančių ir PPO valstybėmis narėmis. Ministrų konferencijos ir Generalinės tarybos sprendimai turi būti priimami balsavime dalyvavusių balsų dauguma, jeigu šioje Sutartyje ar atitinkamoje daugiašalėje prekybos sutartyje nenumatyta kitaip <sup>(2)</sup>.

2. Ministrų konferencija ir Generalinė taryba turi išimtinę teisę tvirtinti šios Sutarties ir daugiašalių prekybos sutarčių aiškinimus. Daugiašalės prekybos sutarties, nurodytos 1 priede, aiškinimo atveju jos naudojasi tokia savo teise atsizvelgdamos į tarybos, kuri prižiūri tos Sutarties veikimą, rekomendacijas. Sprendimas tvirtinti aiškinimą turi būti priimamas trijų ketvirčių valstybių narių balsų dauguma. Šis punktas neturi būti taikomas taip, kad nepažeistų X straipsnio nuostatų dėl pataisų.

3. Išskirtinėmis aplinkybėmis Ministrų konferencija gali nuspręsti atidėti valstybės narės įsipareigojimą, nustatytą šioje Sutartyje arba bet kurioje daugiašalėje prekybos sutartyje, tik tada, jeigu bet koks toks sprendimas bus priimamas trijų ketvirčių <sup>(3)</sup> valstybių narių balsų dauguma, išskyrus atvejus, kai šiame punkte numatyta kitaip.

a) Prašymas dėl šios Sutarties įsipareigojimų atidėjimo Ministrų konferencijai svarstyti turi būti pateikiamas laikantis nustatytos sprendimų priėmimo konsensuso būdu praktikos. Ministrų konferencija nustato 90 dienų neviršijantį laikotarpį, per kurį svarstomas prašymas. Jeigu per šį laikotarpį nepasiekiamas susitarimas konsensuso būdu, sprendimas suteikti įsipareigojimų atidėjimą turi būti priimamas trimis ketvirčiais valstybių narių balsų.

b) Prašymas dėl 1A ar 1B, ar 1C prieduose nurodytų daugiašalių prekybos sutarčių ir jų priedų įsipareigojimų atidėjimo, pirmiausia turi būti pateikiami atitinkamai Prekių prekybos tarybai, Paslaugų prekybos tarybai ar TRIPS tarybai svarstyti per

laikotarpį, kuris neviršytų 90 dienų. Šio laikotarpio pabaigoje atitinkama taryba pateikia Ministrų konferencijai ataskaitą.

4. Ministrų konferencijos sprendimas dėl leidimo atidėti įsipareigojimus nurodo tokį sprendimą pagrindžiančias išskirtines aplinkybes, terminus ir tokio leidimo taikymui galiojančias sąlygas, bei dieną, iki kurios galioja įsipareigojimų atidėjimas. Bet kokį įsipareigojimų atidėjimą, suteiktą ilgesniam negu vieneri metai laikotarpiui, Ministrų konferencijos turi peržiūrėti praėjus ne daugiau kaip vieneriems metams nuo jo suteikimo dienos, o po to kiekvienais metais, kol baigiasi to įsipareigojimų atidėjimo terminas. Per kiekvieną peržiūrą Ministrų konferencija tiria, ar išskirtinės aplinkybės, į kurias atsizvelgus buvo suteiktas įsipareigojimų atidėjimas, tebeegzistuoja ir ar terminai bei sąlygos, priskirti įsipareigojimų atidėjimui, buvo vykdomi. Ministrų konferencija, remdamasi metinių peržiūrų rezultatais, gali pratęsti, pakeisti ar panaikinti leidimą dėl įsipareigojimų atidėjimo.

5. Sprendimai pagal keliašalę prekybos sutartį, įskaitant bet kokį sprendimą dėl interpretacijų ir įsipareigojimų atidėjimo, turi būti priimami vadovaujantis tos Sutarties nuostatomis.

*X straipsnis*

### **Pakeitimai**

1. Bet kuri PPO valstybė narė gali inicijuoti siūlymą dėl šios Sutarties ar daugiašalių prekybos sutarčių, minimų 1 priede, nuostatų pakeitimo, pateikdama tokį siūlymą Ministrų konferencijai. IV straipsnio 5 dalyje išvardytos tarybos, taip pat gali pateikti Ministrų konferencijai siūlymus dėl 1 priede nurodytų atitinkamų daugiašalių prekybos sutarčių, kurių funkcionavimą tos tarybos prižiūri, nuostatų pakeitimo. Jeigu Ministrų konferencija nepriima sprendimo pratęsti terminą, per 90 dienų nuo formalaus siūlymo pateikimo Ministrų konferencijai dienos bet kuris Ministrų konferencijos sprendimas teikti siūlomą pakeitimą tvirtinti valstybėms narėms turi būti priimamas konsenso būdu. Jeigu šio straipsnio 2, 5 ar 6 dalių nuostatos yra netaikomos, tame sprendime nurodoma, ar galioja šio straipsnio 3 dalies ar šio straipsnio 4 dalies nuostatos. Jeigu pasiekiamas konsensusas, Ministrų konferencija nedelsiant pateikia siūlomą pakeitimą valstybėms narėms priimti. Jeigu per Ministrų konferenciją konsensuso nepasiekama per nustatytą laikotarpį, Ministrų konferencija dviejų trečdalių valstybių narių balsų dauguma nusprendžia, ar teikti siūlomą pakeitimą valstybėms narėms priimti. Išskyrus atvejus, numatytus šio straipsnio 2, 5 ir 6 dalyse, siūlomam pakeitimui taikomos šio straipsnio 3 dalies nuostatos, jeigu Ministrų konferencija trijų ketvirčių valstybių narių balsų dauguma nenusprendžia, kad taikomos šio straipsnio 4 dalies nuostatos.

2. Šio straipsnio nuostatų ir toliau išvardytų straipsnių nuostatų pakeitimai įsigalioja tik po to, kai jas priima visos valstybės narės:

<sup>(1)</sup> Europos Bendrijų ir jų valstybių narių turimų balsų skaičius niekuomet negali viršyti Europos Bendrijų valstybių narių skaičiaus.

<sup>(2)</sup> Kai Generalinė taryba susirenka vykdyti Komiteto dėl ginčų sprendimo funkcijas, sprendimai turi būti priimami laikantis Susitarimo dėl ginčų sprendimo 2 straipsnio 4 dalies nuostatų.

<sup>(3)</sup> Sprendimas suteikti įsipareigojimų atidėjimą bet kokio įsipareigojimo, susijusio su pereinamuoju laikotarpiu ar su laipsniško įgyvendinimo laikotarpiu, kurio prašančioji valstybė narė neįvykdė iki atitinkamo laikotarpio pabaigos, atžvilgiu, turi būti priimtas tik konsensuso būdu.

šios Sutarties IX straipsnis;  
GATT 1994 I ir II straipsniai;  
GATS II straipsnio 1 dalis;  
TRIPS Sutarties 4 straipsnis.

3. Šios Sutarties ar daugiašalių prekybos sutarčių, esančių 1A ir 1C prieduose, išskyrus nurodytas šio straipsnio 2 ir 6 dalyse, nuostatų pakeitimai, keičiantys valstybių narių teises ir įsipareigojimus, įsigalioja juos priėmusioms valstybėms narėms tik juos priėmus dviem trečdaliams valstybių narių, o po to kiekvienai kitai juos priėmusiai valstybei narei. Trijų ketvirčių valstybių narių balsų dauguma Ministrų konferencija gali nuspręsti, kad bet kurie pakeitimai, įsigalioję pagal šią straipsnio dalį, yra tokio pobūdžio, kad bet kuri valstybė narė, kuri jų nepriėmė per Ministrų konferencijos nustatytą laikotarpį, kiekvienu atveju turi teisę laisvai pasitraukti iš PPO arba, sutikus Ministrų konferencijai, pasilikti valstybe nare.

4. Šios Sutarties ar daugiašalių prekybos sutarčių, esančių 1A ir 1C prieduose, išskyrus nurodytas šio straipsnio 2 ir 6 dalyse, nuostatų pakeitimai, nekeičiantys valstybių narių teisių nei įsipareigojimų, įsigalioja visoms valstybėms narėms po to, kai juos priima du trečdaliai valstybių narių.

5. Išskyrus atvejus, nurodytus šio straipsnio 2 dalyje, pakeitimai I, II ir III GATS dalyse ir atitinkamuose prieduose įsigalioja juos priėmusioms valstybėms narėms po to, kai tuos pakeitimus priima du trečdaliai valstybių narių, o po to kiekvienai kitai juos priėmusiai valstybei narei. Ministrų konferencija trijų ketvirčių valstybių narių balsų dauguma gali nuspręsti, kad bet koks pakeitimas, įsigaliojęs pagal pirmiau nurodytą tvarką, yra tokio pobūdžio, kad bet kuri valstybė narė, kuri nėra to pakeitimo priėmusi per Ministrų konferencijos nustatytą laikotarpį, kiekvienu atveju turi teisę laisvai pasitraukti iš PPO arba, Ministrų konferencijai sutikus, pasilikti valstybe nare. IV, V ir VI GATS dalių bei atitinkamų priedų pakeitimai įsigalioja visoms valstybėms narėms, juos priėmus dviem trečdaliams valstybių narių.

6. Nepaisant kitų šio straipsnio nuostatų, TRIPS Sutarties pakeitimai, atitinkantys tos Sutarties 71 straipsnio 2 dalies reikalavimus, gali būti Ministrų konferencijos priimami be tolesnės formalių priėmimo procedūros.

7. Bet kuri valstybė narė, priimdama šios Sutarties ar daugiašalių prekybos sutarčių, esančių 1 priede, pakeitimus, per Ministrų konferencijos nustatytą priėmimo laikotarpį pateikia PPO generaliniam direktoriui priėmimo dokumentą.

8. Bet kuri PPO valstybė narė turi teisę inicijuoti siūlymą pakeisti daugiašalių prekybos sutarčių, esančių 2 ir 3 prieduose,

nuostatas, pateikdamos tokį siūlymą Ministrų konferencijai. Sprendimas tvirtinti daugiašalių prekybos sutarčių, esančių 2 priede, pakeitimus turi būti priimamas konsensuso būdu ir tokie pakeitimai įsigalioja visoms valstybėms narėms po to, kai juos patvirtina Ministrų konferencija. Sprendimas tvirtinti daugiašalės prekybos sutarčių, esančių 3 priede, pakeitimus įsigalioja visoms valstybėms narėms po to, kai juos patvirtina Ministrų konferencija.

9. Ministrų konferencija valstybių narių, kurios yra prekybos sutarties šalys, prašymu, gali išimties tvarka konsenso būdu įtraukti tą sutartį į 4 priedą. Ministrų konferencija, valstybių narių, kurios yra keliašalės prekybos sutarties šalys, gali nuspręsti išbraukti tą Sutartį iš 4 priedo.

10. Pakeitimai keliašalėje prekybos sutartyje turi būti priimami laikantis tos Sutarties nuostatų.

#### *XI straipsnis*

#### **Valstybės narės – steigėjos**

1. GATT 1947 susitariančiosios šalys, priklausančios GATT 1947 šios Sutarties įsigaliojimo dieną, ir Europos Bendrijos, kurios priėmė šią Sutartį bei daugiašalės prekybos sutartis, kurių Tarifinių nuolaidų ir įsipareigojimų sąrašai yra pridėti prie GATT 1994, ir kurių paslaugų įsipareigojimų sąrašai yra pridėti prie GATS, tampa PPO valstybėmis narėmis – steigėjomis.

2. Iš mažiausiai išsivysčiusių šalių, kurias tokiomis pripažino Jungtinės Tautos, bus reikalaujama prisiimti įsipareigojimus ir joms bus suteiktos tik tokios nuolaidos, kurios atitinka kiekvienos tų šalių išsivystymą, finansinius bei prekybos poreikius arba jų administracines ir institucines galimybes.

#### *XII straipsnis*

#### **Prisijungimas**

1. Bet kuri valstybė ar atskira muitų teritorija, kuri naudojami visiškai autonomija tvarkydama savo išorinius prekybinius ryšius ir kitus reikalus, numatytus šioje Sutartyje ir daugiašalės prekybos sutartyse, gali prisijungti prie šios Sutarties tokiomis sąlygomis, dėl kurių ji susitaria su PPO. Toks prisijungimas galioja šiai Sutarčiai ir daugiašalėms prekybos sutartims, prie jos pridėtoms.

2. Sprendimus dėl prisijungimo turi priimti Ministrų konferencija. Ministrų konferencija prisijungimo sąlygų sutartį patvirtina dviejų trečdalių PPO valstybių narių balsų dauguma.

3. Prisiungimui prie keliašalės prekybos sutarties galioja Sutarties nuostatos.

### XIII straipsnis

#### Daugiašalių prekybos sutarčių netaikymas kai kurioms valstybėms narėms

1. Ši Sutartis ir daugiašalės prekybos sutartys, esančios 1 ir 2 prielaidose, netaikomos valstybei narei ir kitai valstybei narei, jeigu kuri nors iš tų valstybių narių tuo metu, kai kita iš tų valstybių tampa valstybe nare, nesutinka su tokiu taikymu.

2. Šio straipsnio 1 dalimi gali vadovautis PPO valstybės narės – steigėjos, kurios buvo GATT 1947 susitariančiosios šalys, tik tuo atveju, kai GATT XXXV straipsniu buvo vadovaujama anksčiau ir tas straipsnis galiojo tarp tų susitariančiųjų šalių šios Sutarties įsigaliojimo joms metu.

3. Šio straipsnio 1 dalis taikoma valstybei narei ir kitai pagal XII straipsnį įstojusiai valstybei narei tik tuo atveju, jeigu valstybė narė, nesutinkanti su atitinkamu taikymu, apie tai pranešė Ministrų konferencijai prieš jai patvirtinant prisijungimo sąlygų sutartį.

4. Ypatingais atvejais bet kurios valstybės narės prašymu Ministrų konferencija gali peržiūrėti šio straipsnio veikimą ir pateikti atitinkamas rekomendacijas.

5. Keliašalės prekybos sutarties netaikymas Sutarties šalims turi būti reguliuojamas tos Sutarties nuostatomis.

### XIV straipsnis

#### Priėmimas, įsigaliojimas ir deponavimas

1. Šią Sutartį gali priimti, pasirašydamos ar kitaip, GATT 1947 susitariančiosios šalys bei Europos Bendrijos, kurios gali tapti PPO valstybėmis narėmis – steigėjomis pagal šios Sutarties XI straipsnį. Toks priėmimas taikomas šiai Sutarčiai ir daugiašalėms prekybos sutartims, esančioms jos Priede. Ši Sutartis ir daugiašalės prekybos sutartys, esančios jos Priede, įsigalioja Ministrų nustatytą dieną pagal išreiškiančio daugiašalių derybų dėl prekybos Urugvajaus raundo rezultatų Baigiamojo dokumento 3 dalį; jas valstybės narės gali priimti dar dvejus metus po tos dienos, jeigu Ministrų konferencija kitaip. Priėmimas, įvykęs po šios Sutarties įsigaliojimo dienos, įsigalioja 30-tą dieną po tokio priėmimo.

2. Valstybė narė, kuri priima šią Sutartį po jos įsigaliojimo, įgyvendina tas nuolaidas ir išpareigojimus, išdėstytus daugiašalėse prekybos sutartyse, kurie turėjo būti įgyvendinti per laikotarpį po šios Sutarties įsigaliojimo dienos, taip, lyg ta valstybė narė būtų priėmusi šią Sutartį jos įsigaliojimo dieną.

3. Iki šios Sutarties įsigaliojimo dienos, šios Sutarties ir daugiašalių prekybos sutarčių tekstai deponuojami GATT 1947 Susitariančiųjų Šalių generaliniam direktoriui. Generalinis direktorius nedelsdamas išsiunčia patvirtintas šios Sutarties ir daugiašalių prekybos sutarčių kopijas ir kiekvienai Vyriausybei ir Europos Bendrijoms, kurios priėmė šią Sutartį, pranešimo apie kiekvieno tų sutarčių priėmimą kopiją. Ši Sutartis ir daugiašalės prekybos sutartys bei jų pakeitimai nuo šios Sutarties įsigaliojimo dienos yra deponuojamos PPO generaliniam direktoriui.

4. Keliašalės prekybos sutarties priėmimas ir įsigaliojimas turi būti reguliuojamas tos Sutarties nuostatų. Tokios sutartys deponuojamos GATT 1947 Susitariančiųjų Šalių generaliniam direktoriui. Po šios Sutarties įsigaliojimo tokios sutartys yra deponuojamos PPO generaliniam direktoriui.

### XV straipsnis

#### Pasitraukimas

1. Bet kuri valstybė narė gali pasitraukti iš šios Sutarties. Toks pasitraukimas galioja ir šiai Sutarčiai, ir daugiašalėms prekybos sutartims ir įsigalioja po šešių mėnesių nuo tos dienos, kai PPO generalinis direktorius gauna raštišką pranešimą apie pasitraukimą.

2. Pasitraukimą iš keliašalės prekybos sutarties reguliuoja tos Sutarties nuostatos.

### XVI straipsnis

#### Įvairios nuostatos

1. PPO vadovaujasi sprendimais, tvarka ir įprastine praktika, kurios laikėsi GATT 1947 Susitariančiosios Šalys ir struktūros, įsteigtos GATT 1947 sistemoje, išskyrus tuos atvejus, kai pagal šią Sutartį ir daugiašalės prekybos sutartis numatyta kitaip.

2. Pagal galimybes, GATT 1947 Sekretoriatas tampa ir PPO Sekretoriatu, o GATT 1947 Susitariančiųjų Šalių generalinis direktorius, kol Ministrų konferencija paskirs generalinį direktorių

pagal šios Sutarties VI straipsnio 2 dalies nuostatas, vykdo ir PPO generalinio direktoriaus funkcijas.

3. Jeigu atsiranda prieštaravimas tarp šios Sutarties ir bet kurios daugiašalės prekybos sutarties nuostatų, tame prieštaravime viršenybę turi šios Sutarties nuostatos.

4. Kiekviena valstybė narė užtikrina savo įstatymų, kitų teisės aktų ir administracinių procedūrų atitikimą savo įsipareigojimams, numatytiems pridedamose Sutartyse.

5. Jokioms šios Sutarties nuostatomis negali būti daroma išlyga. Išlygos daugiašalėms prekybos sutarčių nuostatomis gali būti daromos tik tiek, kiek leidžiama tose Sutartyse. Išlygas keliašalėms prekybos sutarties nuostatomis reguliuoja tos Sutarties nuostatos.

6. Ši Sutartis turi būti įregistruota pagal Jungtinių Tautų Įstatų 102 straipsnio nuostatus.

PRIMTA Marakeše vienas tūkstantis devyni šimtai devyniasdešimt ketvirtų metų balandžio mėnesio penkioliką dieną vieninteliu egzemplioriumi anglų, prancūzų ir ispanų kalbomis, visi tekstai yra autentiški.

#### *Aiškinamosios pastabos*

Šioje Sutartyje ir daugiašalėse prekybos sutartyse vartojami terminai „valstybė“ arba „valstybės“, apibrėžia ir bet kokią atskirą muitų teritoriją, kuri yra PPO valstybė narė.

Atskirai PPO valstybės narės muitų teritorijai, kai šioje Sutartyje ir daugiašalėse prekybos sutartyse vartojamas terminas „nacionalinis (-ė)“ turi būti suprantamas kaip „būdingas tai muitų teritorijai“, jeigu nenurodoma kitaip.

---

## PRIEDŲ SĄRAŠAS

	P.
1 priedas	
1A priedas.	
DAUGIAŠALĖS SUTARTYS DĖL PREKIŲ PREKYBOS .....	90
Bendrasis susitarimas dėl muitų tarifų ir prekybos 1994 .....	91
Sutartis dėl žemės ūkio .....	105
Sutartis dėl sanitarinių ir fitosanitarinių priemonių taikymo .....	124
Sutartis dėl tekstilės ir aprangos .....	135
Sutartis dėl techninių prekybos kliūčių .....	171
Sutartis dėl su prekyba susijusių investicinių priemonių (TRIMS).....	186
Sutartis dėl Bendrojo susitarimo dėl muitų tarifų ir prekybos 1994 VI straipsnio įgyvendinimo.....	189
Sutartis dėl Bendrojo susitarimo dėl muitų tarifų ir prekybos 1994 VII straipsnio įgyvendinimo.....	205
Sutartis dėl tikrinimo prieš pakraunant.....	225
Sutartis dėl kilmės taisyklių .....	231
Sutartis dėl importo licencijos išdavimo tvarkos.....	238
Sutartis dėl subsidijų ir kompensacinių priemonių.....	243
Sutartis dėl specialiųjų rinkos protekcinio (apsaugos) priemonių.....	274
1B priedas.	
BENDRASIS SUSITARIMAS DĖL PREKYBOS PASLAUGOMIS.....	280
1C priedas.	
SUTARTIS DĖL INTELEKTINĖS NUOSAVYBĖS TEISIŲ ASPEKTŲ, SUSIJUSIŲ SU PREKYBA.....	305
2 priedas	
SUSITARIMAS DĖL GINČŲ SPRENDIMO TAISYKLIŲ IR TVARKOS .....	325
3 priedas	
PREKYBOS POLITIKOS PERŽIŪROS MECHANIZMAS.....	343
4 priedas	
Sutartis dėl viešųjų pirkimų .....	372
Tarpautinis susitarimas dėl pieno .....	390
Susitarimas dėl galvijienos .....	394